ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobkyně: **MONETTA CK s. r. o.**, se sídlem Skalice 42, zastoupená Mgr. Ing. Janem Kabešem, advokátem se sídlem Rubešova 162/8, Praha 2, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2022, č. j. 111/22/5200-11431-702498, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 9. 2022, č. j. 63 Af 4/2022-131,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně vznikla dne 14. 12. 2012 pod obchodní firmou FIDONIA s.r.o., načež dne 18. 12. 2012 rozhodla o emisi 50 milionů ks dluhopisů s nominální hodnotou 1 Kč, s roční úrokovou sazbou 12 % a splatností v roce 2032, a to k 28. 12. 2012 (dále jen „korunové dluhopisy"). Dne 28. 12. 2012 se její jedinou společnicí stala Simona Cikánková, jež za ni téhož dne uzavřela kupní smlouvu s Ing. Petrem Kubcem o nabytí jeho 100% podílu ve společnosti MONETTA CZ s.r.o. (vzniklé dne 26. 5. 1997; dále jen „Monetta CZ"), pro niž paní Cikánková do té doby pracovala. K úhradě kupní ceny ve výši 46.350.000 Kč mělo dojít započtením s budoucí pohledávkou pana Kubce vůči žalobkyni z titulu úhrady emisního kurzu 46.350.000 ks korunových dluhopisů, jež upsal dne 7. 10. 2013 (pan Kubec následně upsal i jejich zbylý objem). Monetta CZ zanikla dne 1. 2. 2014 sloučením s žalobkyní (na základě projektu z 9. 10. 2013, s rozhodným dnem fúze 1. 1. 2013, s účinky k 1. 2. 2014), načež si žalobkyně nechala zapsat svou aktuální

obchodní firmu a také si změnila sídlo na adresu bývalého sídla Monetty CZ; pan Kubec pro ni nadále pracoval.

[2] Žalobkyně v přiznání k dani z příjmů právnických osob za roky 2013 a 2014 (ze dne 26. 6. 2015) uplatnila úroky z korunových dluhopisů, vyplacené panu Kubcovi za roky 2013 ve výši 5.562.000 Kč a 2014 ve výši 6.000.000 Kč (dále jen „dluhopisové úroky"), jako daňově účinné náklady. Na základě daňové kontroly (zahájené dne 4. 9. 2017) jí Finanční úřad pro Jihočeský kraj (dále jen „správce daně") dne 14. 5. 2019, č. j. 1155370/19/2212-50524-307564, z moci úřední doměřil daň z příjmů právnických osob za roky 2013 a 2014 ve výši 2.196.780 Kč a stanovil jí penále, neboť měl za prokázané, že snížením základu daně o dluhopisové úroky žalobkyně zneužila právo; její daňovou povinnost tím zvýšil z původně tvrzených 34.010 Kč na 2.230.790 Kč.

[3] Proti dodatečnému platebnímu výměru podala žalobkyně odvolání, žalovaný jej však rozhodnutím označeným v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí") zamítl. Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud") rozsudkem označeným v záhlaví (dále jen „napadený rozsudek") zamítl její žalobu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

II.A Kasační stížnost žalobkyně

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka") namítla, že kritéria zneužití práva nebyla prokázána. Korunové dluhopisy sloužily k zahájení podnikatelské činnosti stěžovatelky, respektive paní Cikánkové (která disponovala zkušenostmi v oboru stavebnictví), jež by po jejich splacení generovala zisk. Na bankovní úvěr stěžovatelka nedosáhla (nedisponovala majetkem ani nevyvíjela činnost), ručení majetkem Monetty CZ bylo příliš rizikové. Paní Cikánková si vzhledem k nízkému věku, dlouhodobosti podnikatelského záměru a znalosti Monetty mohla dovolit riziko podstoupit. Pan Kubec korunové dluhopisy upsal, protože věřil pozitivnímu vývoji a své podnikání chtěl ukončit co nejrychleji; korunové dluhopisy mu oproti rozložení kupní ceny na splátky poskytovaly flexibilitu. Fúze s Monettou CZ proběhla z důvodu administrativního zjednodušení; stěžovatelka v jejím podnikání pokračuje a problémy jí způsobila až daňová exekuce. Výše kupní ceny Monetty CZ ani doba splácení korunových dluhopisů není rozhodná – stěžovatelka skrze ně získala majetek, s nímž generuje finanční prostředky a dluhy splácí bez nutnosti dalšího zadlužování.

[5] Pro posouzení ekonomické racionality transakce nebyl zjištěn dostatek údajů. Krajský soud nezohlednil omezené možnosti financování nákupu Monetty CZ, ani že korunové dluhopisy nemusely nutně být nejnákladnější alternativou. Nebylo správné pracovat pouze s účetní hodnotou Monetty CZ (nižší oproti té skutečné). Při jejím ocenění nebyl důvod zohlednit dluhopisové úroky (vznikly v té době odlišnému subjektu). Rozdíl mezi hodnotou Monetty CZ a její kupní cenou byl každopádně obvyklým podnikatelským rizikem, jehož přiměřeností se krajský soud nezabýval, ani nezohlednil dlouhodobost výnosů a možné snižování dluhopisových úroků; transakci hodnotil z pohledu jediného účetního období (záporné hodnoty v prvních letech nejsou neobvyklé).

[6] Krajským soudem citovaná judikatura není přiléhavá. Pro posouzení subjektivního kritéria zneužití práva nepostačovalo vyhodnotit ekonomickou racionalitu. Nejednalo se o řetězec umělých transakcí. Následné administrativní změny nejsou relevantní. Nepodařilo se prokázat společné jednání stěžovatelky a pana Kubce se společným cílem snížit její daň; společným cílem bylo pouze převést Monettu CZ a upsat korunové dluhopisy (nabytí majetku stěžovatelkou a prodej majetku Ing. Kubcem). Není neobvyklé, že transakci usnadnila vzájemná důvěra pana Kubce a paní Cikánkové. Nemístná je spekulace o tom, zda by se transakce uskutečnila i mezi jinými subjekty, neboť v dané době nebyli o Monettu CZ ani korunové dluhopisy jiní zájemci. Nebylo hodnoceno, zda byl údajný zájem na dosažení daňové výhody převažující.

[7] Znalecký posudek FIDIA (včetně dodatků, z nichž druhý reaguje na tvrzení správce daně) prokazuje řadu klíčových skutečností, krajský soud však převzal nesprávný závěr žalovaného o množství jeho údajných nedostatků a odmítl jej zohlednit. Správně mělo být zadáno vypracování revizního posudku. Nesprávně byl též hodnocen posudek pana Marka, a to kvůli nelogickému požadavku odečíst od hodnoty Monetty CZ náklady na dluhopisové úroky.

[8] Stěžovatelce byly nesprávně přičítány jednání a motivace pana Kubce, paní Cikánkové a Monetty CZ. Skutečnosti týkající se jiných subjektů nejsou relevantní ani tehdy, bude-li prokázána jejich spojenost, neboť se jedná jen o „právní konstrukt za účelem posouzení jednoho konkrétního parametru“. Krajský soud svůj závěr o neziskovosti stěžovatelky opřel pouze o její tvrzení v návrhu na přiznání odkladného účinku, kde však zmínila potíže jen v souvislosti s daňovou exekucí. V okamžiku realizace transakce byly stěžovatelka a Monetta CZ nezávislými a oddělenými společnostmi, na což nemohla mít vliv ani jejich pozdější fúze.

[9] Nízká (účetní) hodnota Monetty CZ v posudku pana Marka nemůže odůvodnit závěr o iracionalitě výše její kupní ceny, protože její majetek podhodnotil a jím využitá metoda nemířila na stanovení reálné hodnoty majetku. Posudek FIDIA vychází ze znaleckého posudku pana Procházky, podle něhož obvyklá cena stěžovatelčiných nemovitostí (ke konci roku 2019) převyšovala hodnotu dříve stanovenou panem Markem o více než 30 milionů Kč; hodnota movitého majetku ji převyšovala o více než 24 milionů Kč; drobný hmotný majetek s pořizovací cenou do 40.000 Kč pan Marek vůbec nezohlednil. Hodnota vlastního kapitálu stěžovatelky ke konci roku 2021 sice činila -24.031.000 Kč, obvyklá hodnota aktiv ji však zvyšuje na 6.477.000 Kč (viz posudek pana Procházky). Vlastní kapitál stěžovatelky a její hospodaření jsou tedy trvale výnosné; za 46.350.000 Kč získala funkční podnik v hodnotě dlouhodobých aktiv cca 50 milionů Kč. Žalovaný zkreslil hodnotu ukazatele EBITDA (*Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*) zamlčením toho, že hodnoty v účetních výkazech jsou založeny na hodnotách z posudku pana Marka. Tržní hodnota podílu ve společnosti Monetta CZ byla násobně vyšší proti hodnotě účetní stanovené k jinému účelu posudkem pana Marka.

[10] Stěžovatelka hovořila o korunových dluhopisech obecně a dokládala nesplnění podmínek pro získání bankovního úvěru ke konci roku 2012. Kupní cena byla uhrazena jednorázově splacením emisního kurzu, úpis zbylé části (3.650.000 ks) korunových dluhopisů byl investicí do jejího podnikání. Dluhopisové úroky naopak nejsou relevantní;

pokud by tehdy stěžovatelka Monettu CZ prodala, nového vlastníka by se její závazek je vyplácet nedotkl. Ekonomicky iracionální by transakce byla jen tehdy, bylo-li by následné podnikání znemožněno (činnost by byla vykazována fiktivně). Důrazem na účetní hodnotu je zastírán smysl § 2 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, a § 495 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Při hodnocení nižšího výnosu za rok 2014 nebyla zohledněna změna obchodní strategie z přelomu let 2012 a 2013. „Záporné jmění" je jen dočasným účetním stavem způsobeným prováděním odpisů kupní ceny, který splacením dluhopisů zmizí a na finanční a provozní zdraví nemá vliv. Stěžovatelku nedotovaly třetí osoby, nebylo zastíráno jiné jednání. Výkladem žalovaného by za spojené osoby bylo možné považovat strany každé kupní smlouvy. Daňovými exekucemi je likvidována ekonomická podstata fungování stěžovatelky a je jí bráněno v podnikání a financování právních služeb za účelem domáhání se svého práva soudní cestou. Stěžovatelka navrhla napadený rozsudek zrušit.

II.B Vyjádření ke kasační stížnosti a jejímu doplnění

[11] Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a své vyjádření k žalobě, neboť stěžovatelka opakuje dřívější námitky. Z formálního hlediska není uplatnění dluhopisových úroků jako daňově účinných v rozporu se zákonem; v tomto případě však byl uměle vytvořen řetězec ekonomicky iracionálních úkonů (ty klíčové se odehrály dne 28. 12. 2012), a to s cílem snížit daňovou povinnost stěžovatelky a zajistit nezdaněný příjem pana Kubce. Není rozporováno, že stěžovatelka pokračuje v činnosti Monetty CZ a generuje finanční prostředky, o ekonomickém smyslu transakce to však nevypovídá. Co se týče výše kupní ceny Monetty CZ, stěžovatelce není upírána možnost riskovat a chovat se nehospodárně; v tomto případě však šlo o indikátor možného zneužití práva. Žalovaný nesouhlasil, že ekonomicky iracionální je pouze jednání fakticky znemožňující další podnikání. Monetta CZ v letech 2009 až 2012 generovala průměrně 1.234.000 Kč čistého zisku po zdanění; stěžovatelka na její nákup emitovala 50 milionů ks korunových dluhopisů, z nichž měla dalších dvacet let vyplácet dluhopisové úroky ve výši 6 milionů Kč, na což zisk Monetty CZ nemohl stačit.

[12] Emisí korunových dluhopisů stěžovatelka žádné finanční prostředky nezískala. Pro posouzení návratnosti investice je rozhodný zisk po zdanění, z něhož se vyplácí podíl a který byl zohledněn při ocenění Monetty CZ pro účely fúze. Stěžovatelka od roku 2014 vykazuje jako hospodářský výsledek po zdanění ztrátu. Změny na trhu zde nejsou relevantní. Nezohlednění dluhopisových úroků bylo vytýkáno v souvislosti s odhadem zisku Monetty CZ v letech 2013 až 2017 v posudku pana Marka, který tento zpracoval v době, kdy okolnosti emise korunových dluhopisů a fúze již byly známy. Na transakci nelze nahlížet izolovaně. Tvrzené dlouhodobé výnosy nebyly prokázány a nic jim nenasvědčuje. Krajský soud nedezinterpretoval ekonomicky zjevně špatný stav stěžovatelky po úpisu korunových dluhopisů; jejich případné splacení před splatností nemohl zohlednit.

[13] Umělost jednotlivých kroků je třeba vnímat v kontextu všech okolností, včetně těch již zohledněných v rámci kritéria objektivního. Stěžovatelka a pan Kubec vytvořili právní vztah za účelem snížení základu daně stěžovatelky a vyplácení dluhopisových úroků, a jsou tedy spojenými osobami ve smyslu § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů.

Mezi nepropojenými subjekty by k takovému jednání nedošlo. I samotná stěžovatelka poukazuje na výhody transakce z pohledu pana Kubce.

[14] Předložené posudky byly řádně vyhodnoceny. Posudek FIDIA byl zpracován „na míru“; jako důkaz prokazující standardnost chování subjektů zapojených do transakce a vyvracející závěr o zneužití práva nemohl obstát. Posudek pana Marka byl zpracován na základě neúplných a neověřených údajů poskytnutých panem Kubcem; odhad výše čistých zisků Monetty CZ po zdanění (sloužící i ke stanovení kupní ceny Monetty CZ) byl nereálně vysoký. Zohledněny nebyly ani náklady na dluhopisové úroky, přestože se do budoucího zisku musely promítnout. Obvyklá (tržní) hodnota Monetty CZ prokázána nebyla. Tvrzení o růstu či neměnnosti hodnoty majetku stěžovatelky jsou nepodložená, irelevantní nebo nepřípustná; posudek pana Procházky nebyl vůbec předložen. Není rozhodný ukazatel EBITDA, ale výše čistého zisku po zdanění, z níž také pan Marek počítal hodnotu Monetty CZ pro účely fúze. Tvrzení o jiných subjektech emitujících korunové dluhopisy nejsou relevantní. O simulované právní jednání se nejednalo. Nepodložená argumentace zákonem o oceňování majetku a občanským zákoníkem je irelevantní. Závěry o „spojenosti osob“ nevybočují z mezí zákona. Neexistuje povinnost přisoudit důkazním prostředkům stejnou vypovídací hodnotu jako to činí stěžovatelka. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

II.C Replika stěžovatelky

[15] Stěžovatelka zopakovala, že mělo být zadáno vypracování revizního posudku. Posudek pana Marka dokládá ekonomickou racionalitu dříve stanovené kupní ceny Monetty CZ a tím i celé transakce. Vztah její tržní hodnoty a kupní ceny není narozdíl od subjektivního očekávání o výhodnosti koupě rozhodující. Účetní hodnota je zkreslující. Dluhopisové úroky jsou irelevantní. Sám žalovavý uznal, že majetek generuje zisky. Splacení závazku spojeného s korunovými dluhopisy možné je. Naplnění objektivního kritéria zneužití práva bylo vyvráceno; subjektivní kritérium je dovozováno toliko z kritéria objektivního nebo z tvrzení o spojenosti osob.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[16] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami proti postupu žalovaného a krajského soudu ve vztahu k předloženým znaleckým posudkům. Stěžovatelka brojí proti nezohlednění posudku FIDIA (a jeho druhého dodatku) jako důkazu ekonomické racionality posuzované operace a dezinterpretaci posudku pana Marka jako důkazu její absence [§ 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)].

III.A Posudek FIDIA

[18] Znalecký posudek č. 40-05-2020, zpracovaný za FIDIA Znalecká a. s. dne 25. 11. 2020 Ing. Irenou Votavovou s účelem posoudit efektivitu nákupu Monetty CZ stěžovatelkou a jejich následné fúze, byl předložen v odvolacím řízení. Dodatek 2

č. 77/02/2022 k posudku FIDIA předložila krajskému soudu s cílem reagovat na závěry žalovaného v seznámení se zjištěnými skutečnostmi a výzvě k vyjádření ze dne 3. 11. 2021, č. j. 37847/21/5200-11431-702498.

[19] Žalovaný se posudkem FIDIA zabýval v bodech 125 až 146 napadeného rozhodnutí. Nestandardní okolnosti týkající se stanovení kupní ceny Monetty CZ jím neměl za vysvětlené. Argumentaci k její skutečné hodnotě považoval za nepodloženou (odkazovaný posudek pana Procházky nebyl předložen) a zavádějící (byly zkresleny údaje o zisku Monetty CZ před úroky, zdaněním a odpisy v letech 2013 a 2014; movitý majetek byl zjevně nadhodnocen; dluhopisové úroky nebyly zohledněny). Argumentaci ke korunovým dluhopisům a daňové účinnosti obecně považoval za nepřiléhavou. Jednalo se o „posudek na míru“, účelově podporující tvrzení stěžovatelky a rozporující závěry správce daně. Jako důkaz ekonomické racionality transakce nemohl obstát.

[20] Ani krajský soud jej s ohledem na zjevnou účelovost a další důvodně vytýkané nedostatky nepovažoval za důkazní prostředek způsobilý vyvrátit závěr o absenci ekonomické racionality nákupu Monetty CZ stěžovatelkou za využití korunových dluhopisů (body 55, 67 a 68 napadeného rozsudku). Žalovaný byl oprávněn učinit úvahu ohledně jeho správnosti; jeho závěry nemusel nekriticky přejímat, neboť se nejednalo o privilegovaný důkaz (body 56 a 66 napadeného rozsudku). Dodatek 2 k posudku FIDIA krajský soud odmítl provést pro nadbytečnost – skutkový stav měl za spolehlivě zjištěný, nebyly zde sporné odborné skutkové otázky (bod 34 napadeného rozsudku). Nepřisvědčil ani žalobní námitce, že měl žalovaný správně nechat vyhotovit revizní posudek; takový postup by v dané věci byl namístě pouze, konkurovalo-li by si vzájemně několik posudků, což nenastalo (bod 56 napadeného rozsudku).

[21] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že průkaznost posudku FIDIA byla dostatečně zpochybněna; z napadeného rozhodnutí a rozsudku je zřejmé, proč jím nemohl být vyvrácen závěr o absenci ekonomické racionality transakce. Stěžovatelce se nepodařilo důvodnost tohoto postupu zpochybnit a jádrem její argumentace je vlastně nesouhlas s výsledkem meritorního posouzení. Ani tvrzená povinnost nechat v případě nesouhlasu s obsahem předloženého posudku vyhotovit posudek revizní z ničeho nevyplývá.

[22] Co se týče dodatku 2 k posudku FIDIA, v jeho první části znalkyně pouze převážně doslova převzala závěry na stranách 14 a 15 posudku FIDIA o ekonomické racionalitě nákupu Monetty CZ; v jeho druhé části dokládala racionalitu zapojení korunových dluhopisů nemožností získat bankovní úvěr. S argumentací ohledně ekonomické racionality nákupu Monetty CZ se však žalovaný vypořádal a nesplnění podmínek pro získání bankovního úvěru nezpochybňoval. Mimo jiné i s ohledem na znění znaleckého úkolu [„*doplnit (rozšířit) ekonomickou smysluplnost financování nákupu* (...)“] lze souhlasit s krajským soudem, že cílem zde byla spíše polemika se závěry žalovaného než osvětlení odborných otázek. Ostatně ani ve stěžovatelčině případě nic nenasvědčuje výskytu odborných otázek ve smyslu § 95 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, pro jejichž posouzení by odborná erudice daňových orgánů a soudů nebyla dostatečná (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 8. 2023, č. j. 2 Afs 167/2022-52, bod 15 a judikaturu tam uvedenou). Žalovaný ani krajský soud tedy nepochybili, nevyhodnotili-li posudek FIDIA

jako důkaz ekonomické racionality transakce a nenechali-li vyhotovit posudek revizní. Krajský soud nepochybil neprovedením jeho dodatku 2 k důkazu pro nadbytečnost.

III.B Posudek pana Marka

[23] Znalecký posudek č. 43-830-2013, zpracovaný Ing. Lubošem Markem dne 7. 10. 2013 pro účely fúze stěžovatelky s Monettou CZ je přístupný ze sbírky listiny v obchodním rejstříku. Znalec v něm ocenil jmění Monetty CZ výnosovou metodou na 46.500.000 Kč.

[24] Správce daně při posuzování ekonomické racionality transakce poukázal na nesrovnalosti týkající se stanovení kupní ceny Monetty CZ ve smlouvě z prosince 2012. Podkladem nemohlo být ocenění Monetty CZ panem Markem z října 2013, jež se však s kupní cenou téměř shodovalo. Pan Marek ji navíc značně nadhodnotil. Vyšel přitom pouze z podkladů pana Kubce (aniž by je ověřoval), podle něhož činil odhad průměrných ročních zisků Monetty CZ po zdanění v letech 2013 až 2017 5.580.000 Kč. V letech 2009 až 2012 však její průměrný čistý roční zisk činil toliko 1.234.000 Kč – při zohlednění této částky by výnosovou metodou stanovená hodnota Monetty CZ podle správce daně činila jen 10.300.000 Kč. Byly-li by dále zohledněny i dluhopisové úroky (vedoucí ke ztrátovému výsledku hospodaření), pak by její hodnota odpovídala 0 Kč (strany 13 a 26 zprávy o daňové kontrole).

[25] Žalovaný souhlasil s touto úvahou správce daně učiněnou v rámci posuzování objektivního kritéria zneužití práva; výhrady nesměřovaly vůči postupu pana Marka, ale pana Kubce, který mu poskytl nerealisticky vysoký odhad budoucího čistého zisku Monetty CZ (několikanásobně převyšoval výsledky hospodaření z minulých let), navíc mu neposkytl údaje o dluhopisových úrocích, přestože byly jasným důvodem očekávat ztrátové hospodářské výsledky stěžovatelky v letech 2013 až 2017 po fúzi s Monettou CZ (body 111 a 112 napadeného rozhodnutí).

[26] I krajský soud přisvědčil, že pan Kubec panu Markovi neposkytl věrohodné podklady a že jeho posudek není s to vyvrátit závěr o absenci ekonomické racionality výše kupní ceny Monetty CZ a transakce celkově (body 66 a 67 napadeného rozsudku). Vzhledem mimo jiné k dřívějším tvrzením paní Cikánkové a Ing. Hroudy (daňového poradce stěžovatelky), že koncem roku 2012 přesná kalkulace hodnoty Monetty CZ neexistovala a že kupní cena byla stanovena dohodou, dovodil, že se mu posudek pana Marka jeví jako „*účelový, vyhotovený dodatečně pouze s cílem osvědčit tvrzení žalobkyně stran ekonomické odůvodnitelnosti nákupu obchodního podílu*“ (bod 54 napadeného rozsudku).

[27] Podle Nejvyššího správního soudu se stěžovatelce uplatněnými námitkami nepodařilo zpochybnit výstup hodnocení posudku pana Marka, tedy poznatek o tom, že v něm stanovená hodnota Monetty CZ neodpovídala jejímu objektivnímu hospodářskému stavu, neboť pan Kubec účelově poskytl nerealisticky vysoký odhad jejího budoucího čistého zisku. Tomuto zjištění neschází racionální základ, ani není výsledkem libovůle. Podle prvního odstavce na straně 50 posudku pana Marka postupoval pan Kubec při tvorbě plánu zisku na období do roku 2017 v souladu se zásadou opatrnosti a zohlednil veškerá očekávaná rizika; navzdory tomu znalci poskytl odhad čistých ročních zisků Monetty CZ

ve výši několikanásobně převyšující tu z minulých let. Stěžovatelka ani pan Kubec pro to nenabídli žádné relevantní vysvětlení.

[28] Námitka směřující proti dílčímu závěru, že do hodnoty jmění Monetty CZ měly být promítnuty i stěžovatelčiny budoucí náklady ve formě dluhopisových úroků, není způsobilá vyvrátit tento úsudek o účelovém nadhodnocení jmění Monetty CZ v posudku pana Marka, ani zpochybnit závěr o absenci ekonomické racionality transakce. V jádru věci není podstatné, zda měly být tyto dluhopisové úroky zohledněny při ocenění Monetty CZ pro účely fúze panem Markem; podstatné je, že při jejich zohlednění se stěžovatelce musela koupě Monetty CZ jevit jako ekonomicky zcela iracionální, jak bude uvedeno níže. Stěžovatelce tedy nelze přisvědčit, že by žalovaný a krajský soud hodnotili posudek pana Marka nesprávně či z něj nevyvodili odpovídající závěry.

III.C. Zneužití práva

[29] Nejvyšší správní soud následně posoudil námitku směřující proti závěru o prokázání objektivního i subjektivního kritéria zneužití práva [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[30] Zákaz zneužití práva umožňuje orgánu aplikujícímu právo neposkytnout ochranu jednání spočívajícímu ve zneužití textu zákona pro dosažení jím nepředpokládaného cíle. Jedná se o situaci, „*kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené*“ (rozsudek NSS ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS). „*Výchozí svoboda jednání jednotlivce nalézá svých hranic nejenom v zákonem stanovených případech, ale také v krajních případech zneužití práva. Zároveň však musí být úmyslné jednání směřující ke zneužití práva dostatečně prokázáno, neboť se jedná o výjimečný postup (ultima ratio) a musí mu předcházet aktivita správního orgánu směřující ke zjištění, že právo bylo skutečně zneužito*“ (rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2023, č. j. 2 As 17/2023-23, bod 17). Při posuzování případů, ve kterých mohlo dojít ke zneužití práva, je tudíž třeba „*pečlivě rozlišovat situaci, kdy daňový subjekt volí z různých do úvahy přicházejících alternativ, které mají svůj samostatný smysl, tu, která je pro něho daňově nejvýhodnější, což je legitimní, právem aprobovaný postup, od situace, kdy právě jediným smyslem dané činnosti či transakce je získání nelegitimního daňového zvýhodnění*“ (rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 Afs 35/2007-108).

[31] Dříve nepsaný zákaz zneužití práva byl v rámci transpozice čl. 6 odst. 1 směrnice Rady (EU) 2016/1164, ze dne 12. 7. 2016, s účinností od 1. 4. 2017 výslovně upraven v § 8 odst. 4 daňového řádu, podle něhož *při správě daní se nepřihlíží k právnímu jednání a jiným skutečnostem rozhodným pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu*.

[32] Podmínky aplikace tohoto institutu spočívají v prokázání objektivního a subjektivního kritéria. Jak uvedl Soudní dvůr, „*důkaz o zneužití vyžaduje souhrn objektivních okolností, ze kterých vyplývá, že i přes formální dodržení podmínek stanovených unijní právní úpravou nebylo dosaženo cíle sledovaného touto právní úpravou, a subjektivní znak spočívající v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy tím, že jsou uměle*

vytvořeny podmínky vyžadované pro její získání“ (rozsudek ze dne 26. 2. 2019, ve spojených věcech C-116/16 a C-117/16, *T Danmark a Y Denmark Aps*, bod 97; srov. též jeho rozsudky ze dne 14. 12. 2000, ve věci C-110/99, *Emsland-Stärke*, a ze dne 21. 2. 2006, ve věci C-255/02, *Halifax*). Z uvedené definice zneužití práva Nejvyšší správní soud ve věcech přímých daní dosud pravidelně vycházel [srov. např. rozsudky ze dne 30. 11. 2016, č. j. 4 Afs 137/2016-43, ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 Afs 376/2018-46, bod 33, ze dne 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021-42, bod 17 (č. 4358/2022 Sb. NSS), ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, bod 27, ze dne 28. 4. 2023, č. j. 5 Afs 45/2022-48, bod 29, ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60, bod 25, ze dne 8. 6. 2023, č. j. 10 Afs 272/2021-85, bod 19, a ze dne 8. 8. 2023, č. j. 2 Afs 167/2022-52, bod 19].

[33] Objektivní kritérium spočívá v tom, že daňová výhoda byla získána v rozporu s účelem právní úpravy. Podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů *výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy*. Účelem tohoto ustanovení je podpora podnikání a jeho rozvoje (např. zmíněný rozsudek NSS č. j. 7 Afs 175/2022-37, bod 36, srov. též usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2001, sp. zn. II. ÚS 67/2000, a jeho nález ze dne 2. 10. 2002, sp. zn. II. ÚS 438/2001). Účelem uplatňování úroků z úvěrových nástrojů jako daňově účinných nákladů je pobídka k financování podnikání získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů (zmíněný rozsudek NSS č. j. 4 Afs 376/2021-60, bod 31). Vždy tím jsou míněny náklady vážící se k aktivitám sledujícím ekonomicky racionální účel, a nikoliv těm samoúčelným (zmíněný rozsudek NSS č. j. 1 Afs 35/2007-108).

[34] Subjektivní kritérium spočívá v tom, že převažujícím účelem posuzovaného jednání bylo získat neoprávněnou daňovou výhodu a jeho obsahem umělé vytváření podmínek vyžadovaných pro její přiznání. Je třeba „*dovodit, zda konkrétní jednání daňového subjektu mohlo mít jiné vysvětlení než snahu o neoprávněné získání daňové výhody*“ a identifikovat „*umělou konstrukci sloužící k získání daňové výhody*“ (zmíněný rozsudek NSS č. j. 10 Afs 289/2021-42, body 31 a 40). Klíčem je zohlednit „*zapojení spojených osob, resp. členů jejich statutárních orgánů, do řetězce transakcí*“ (zmíněný rozsudek NSS č. j. 4 Afs 376/2021-60, bod 28), respektive „*právní, hospodářské i personální vztahy mezi zainteresovanými subjekty i celkovou ekonomickou racionalitu transakcí*“, a určit „*skutečný obsah a význam předmětné emise dluhopisů a souvisejících operací*“ (zmíněný rozsudek NSS č. j. 7 Afs 175/2022-37, body 28 a 42).

[35] Subjektivní a objektivní kritérium však není třeba posuzovat striktně odděleně. Mimo jiné vzhledem ke specifikům oblasti přímých daní mohou být zjištěné skutečnosti plně zohledněny jak v rámci kritéria subjektivního, tak i objektivního; „*smysl celého § 24 zákona o daních z příjmů je do značné míry propojen právě s tím, že se jako daňově účinné uznávají jen reálné, nikoli uměle vytvořené náklady (tato „umělost“ jednání je jinak ale právě posuzována v rámci subjektivní podmínky)*“ (zmíněný rozsudek NSS č. j. 10 Afs 289/2021-42, bod 36).

[36] Krajský soud aplikoval teoretická východiska zneužití práva na stěžovatelčin případ zejména v bodech 50 až 63 napadeného rozsudku. Vzhledem k povaze její argumentace, tedy v zásadě rozporování veškerých závěrů krajského soudu, považuje Nejvyšší správní

soud namísto jejich rekapitulace za vhodné shrnout podstatné okolnosti transakce, jež v řízení vyšly najevo. Skutkový stav nebyl mezi účastníky sporný, liší se pouze jejich pohledy na jeho hodnocení v daňové rovině.

[37] Ing. Petr Kubec podnikal skrze Monettu CZ od jejího vzniku v roce 1997 (byl jejím jediným společníkem a jednatelem), usiloval však o její prodej. Podle jeho výpovědi ze dne 23. 10. 2018 mu za ni měl pan J. M. nabídnout 18 milionů Kč, což mělo odpovídat tržní hodnotě jejího majetku (za jistých podmínek dále i podíl na jejím budoucím zisku). Zainteresován měl být i pan C., který však měl příliš práce, nicméně jeho dcera, paní Simona Cikánková (narozená dne 17. 1. 1990), o koupi projevila zájem; chod Monetty CZ důvěrně znala (pracovala pro ni) a pan Kubec nepochyboval, že s jeho počáteční pomocí bude jejího vedení i přes svůj mladý věk (tehdy 22 let) schopna. Koncem roku 2012 pořídila paní Cikánková stěžovatelku (jež měla emitované korunové dluhopisy ve výhodném daňovém režimu a bez vazby na konkrétní záměr) a skrze ni následně Monettu CZ. Emise dluhopisů byla neveřejná. Pohledávka pana Kubce za stěžovatelkou z titulu úhrady kupní ceny ve výši 46.350.000 Kč zanikla později započtením s pohledávkou stěžovatelky za panem Kubcem z titulu splacení emisního kurzu stejného počtu korunových dluhopisů (pan Kubec následně upsal i jejich zbylý objem). Monetta CZ pak podle předchozí dohody zanikla sloučením se stěžovatelkou, jež v její činnosti pokračovala (stěžovatelka od založení do fúze žádnou činnost nevyvíjela). Podle výpovědi pana Kubce byly korunové dluhopisy jedinou schůdnou alternativou financování nákupu Monetty CZ (vzhledem k omezeným možnostem paní Cikánkové a přípustné míře rizika z jeho pohledu); v případě nepříznivých výsledků stěžovatelky by stále byl jejím věřitelem a mohl by se hojit z jejího majetku. Zpětný odkup korunových dluhopisů měl proběhnout (podle možností stěžovatelky) co nejrychleji; podle výpovědi pana Kubce jich bylo odkoupeno 6.150.000 ks (v roce 2018). Změna sídla stěžovatelky na adresu původního sídla Monetty CZ proběhla z důvodu uklidnění obchodních partnerů, kteří byli fúzí znejistěni. Pan Kubec pro stěžovatelku dále pracuje, na jejím obchodním vedení se však podle své výpovědi nepodílí.

[38] Co se týče kupní ceny Monetty CZ, podle paní Cikánkové byla stanovena na základě předpokládaného obratu za rok 2013 ve výši 40 milionů Kč a předpokládaného zisku před úroky, zdaněním a odpisy ve výši 10 až 12 milionů Kč (protokol o zahájení daňové kontroly ze dne 4. 9. 2017). Podle výpovědi pana Kubce byla stanovena jako výsledek poskytnutí slevy z částky 55 milionů Kč, tj. součtu tržní hodnoty majetku Monetty CZ ve výši cca 18 milionů Kč a čtyřnásobné výše očekávaných zisků před úroky, zdaněním a odpisy. Pan M. ve své výpovědi ze dne 4. 1. 219 potvrdil, že s panem Kubcem, s nímž se znal ze studií, vyjednával o kupní ceně, která se měla skládat ze základní složky ve výši 18 až 20 milionů Kč a složky motivační v až stejné výši (v případě zachování dosavadní výnosnosti). Panu Markovi poskytl pan Kubec odhad průměrných ročních zisků Monetty CZ po zdanění v letech 2013 až 2017 ve výši 5.580.000 Kč. Správce daně nicméně zjistil, že zatímco obrat Monetty CZ v letech 2009 až 2012 (32.867.000 Kč, 45.283.000 Kč, 36.134.000 Kč a 21.716.000 Kč) byl v zásadě srovnatelný s tím odhadovaným pro rok 2013, její zisk před úroky, zdaněním a odpisy v letech 2009 až 2012 však činil pouze 4.310.000 Kč, 2.110.000 Kč, 2.584.000 Kč a 1.472.000 Kč a její hospodářský výsledek po zdanění pouze 2.930.000 Kč, 1.072.000 Kč, 689.000 Kč a 247.000 Kč. K plánu tvorby zisku Monetty CZ do roku 2017, jenž panu Markovi pan Kubec poskytl, tento ve své výpovědi

uvedl toliko to, že vyšel ze zakázkové náplně a známého předpokladu tvorby zisku pro rok 2013; zohledněná rizika neupřesnil.

[39] Podle Nejvyššího správního soudu je z výše uvedeného zřejmé, že odhad budoucích zisků Monetty CZ, který měl podle výpovědi pana Kubce tvořit převážný podklad pro stanovení její kupní ceny, byl značně nadhodnocen. Uvedl-li pan Kubec ve své výpovědi, že hodnota movitého a nemovitého majetku Monetty CZ činila cca 18 milionů Kč (a potvrdil to ve své výpovědi i pan M.), pak by výše jím očekávaného zisku před úroky, zdaněním a odpisy musela činit cca 9 milionů, aby jeho čtyřnásobná výše po sečtení s 18 miliony Kč činila cca 55 milionů Kč. Tím je vyvráceno tvrzení stěžovatelky o výhodnosti (ekonomické racionalitě) koupě Monetty CZ stěžovatelkou, která měla za 46.350.000 Kč získat prosperující společnost v hodnotě 50 milionů Kč. Stěžovatelka navíc zcela pomíjí povinnost vyplácet dluhopisové úroky. I pokud by bylo možné přijmout její tvrzení o tržní hodnotě majetku Monetty CZ ve výši cca 50 milionů Kč (což nelze z důvodu přímého rozporu s výpovědí pana Kubce, který hodnotu své společnosti nemohl neznat, a také kvůli nedoložení posudku pana Procházky), ve skutečnosti byly stěžovatelčiny celkové odhadované náklady na pořízení Monetty CZ mnohem vyšší. Stěžovatelka totiž měla panu Kubcovi (nad rámec kupní ceny) ještě po dobu 20 let vyplácet ročně dluhopisové úroky ve výši 5.562.000 Kč (z korunových dluhopisů upsaných za účelem splacení kupní ceny) a 438.000 Kč (z korunových dluhopisů upsaných údajně jako investice do jejího dalšího podnikání, k níž však nedošlo – viz bod 67 napadeného rozhodnutí). Při zohlednění (vedle kupní ceny) i těchto odhadovaných nákladů na vyplácení dluhopisových úroků se tedy celkové odhadované náklady na pořízení Monetty CZ musely jevit v zásadě ještě o dalších alespoň 100 milionů Kč vyšší.

[40] Nadsazenou kupní cenu podle Nejvyššího správního soudu nemohly ospravedlnit hospodářské výsledky z let před fúzí a zpětně ani ztrátové výsledky hospodaření z let po fúzi (viz bod 108 napadeného rozhodnutí). Nebyl nabídnut žádný relevantní fakt opodstatňující očekávání skokového nárůstu zisků Monetty CZ (tvrzení o změně obchodní strategie z přelomu let 2013 a 2014 nebylo konkretizováno ani doloženo). Stěžovatelka záporné hospodářské výsledky z let po fúzi bagatelizuje a do budoucna očekává splacení dluhopisových úroků, jistiny a generování zisku; racionalitu tohoto svého očekávání však nijak nevysvětlila ani nedoložila. Dluhopisové úroky se sice mohou snižovat spolu se zpětným odkupem korunových dluhopisů, o tom však v době uzavření kupní smlouvy stěžovatelka nemohla mít jistotu, ani neuvádí, že by k tomu došlo. Se stěžovatelkou tedy nelze souhlasit, že transakce byla hodnocena izolovaně, že lze rozumně očekávat splacení závazků a následnou tvorbu zisku, ani že míra podnikatelského rizika převzatého paní Cikánkovou byla přiměřená (ekonomicky racionální). Jak uvedl krajský soud, relevantní není ani stěžovatelkou vyzdvihovaný ukazatel zisku před úroky, zdaněním a odpisy, neboť při posuzování ekonomické racionality transakce je v souladu s výše nastíněnými judikatorními východisky naopak třeba přihlédnout k co nejširšímu okruhu relevantních skutečností a neposuzovat je izolovaně (bod 53 napadeného rozsudku). Relevantní není ani to, že stěžovatelka objektivně nemohla financovat nákup Monetty CZ bankovním úvěrem, což ani není zpochybňováno. V kasační stížnosti stěžovatelka ostatně uvedla, že bankovní úvěr nepřipadal v úvahu i proto, že ručení majetkem Monetty CZ bylo vnímáno jako příliš rizikové a že panu Kubcovi vyhovovala s korunovými dluhopisy spojená flexibilita. Ani zmiňovaná možnost existence ještě

nákladnějších způsobů financování nákupu Monetty CZ (než skrze korunové dluhopisy) není relevantním dokladem objektivní racionality celé transakce. Také nelze souhlasit, že ekonomicky iracionální je pouze takové jednání, které znemožňuje další podnikání. Ani argumentace zákonem o oceňování majetku a občanským zákoníkem není z pohledu zneužití práva v tomto případě relevantní.

[41] Jak již bylo uvedeno, smysl a účel zákonné možnosti uplatňovat dluhopisové úroky jako daňově účinné náklady spočívá v pobídce k financování podnikání a jeho rozvoje získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů (objektivní kritérium). V tomto případě však byl tento cíl naplněn pouze formálně; stěžovatelka fakticky žádné finanční prostředky nezískala, neboť je obratem převedla zpět panu Kubcovi (bod 60 napadeného rozsudku). Skrze tyto „cizí" zdroje pana Kubce také reálně nedošlo k podpoře jejího podnikání a jeho rozvoji, neboť jediným důsledkem transakce byl v podstatě vstup stěžovatelky (jakožto umělého mezičlánku) na místo Monetty CZ, v jejímž podnikání pokračovala, a to pod velmi podobně znějící obchodní firmou, na stejném sídle, s obdobným personálním zázemím (pan Kubec se stal zaměstnancem a paní Cikánková jednatelkou) a podle výpovědi pana Kubce i se stejnými obchodními partnery. Výhodná se celá transakce jeví pouze z pohledu pana Kubce (na výhodnost z jeho pohledu poukazuje i stěžovatelka v kasační stížnosti); ten si zajistil příjem z dluhopisových úroků, jimiž v podstatě vyváděl prostředky ze své bývalé společnosti. „*Toto však není legitimní důvod emise korunových dluhopisů, jde toliko o zajištění prospěchu konkrétních osob*" (bod 60 napadeného rozsudku).

[42] Ekonomickou racionalitu transakce je naopak třeba posuzovat z pohledu stěžovatelky, která se na dlouhé roky dopředu zatížila vysokými náklady ve formě dluhopisových úroků, jejichž splácení se s ohledem na výše uvedené nemohlo jevit reálné. Jak uvedl krajský soud, stěžovatelka „*v rozporu s primárním účelem emise korunových dluhopisů, jímž je zajištění zdroje externího financování, emitovala korunové dluhopisy, aby získala finance na odkup obchodního podílu ve společnosti, která v době nákupu nebyla dle údajů o jejím průměrném čistém zisku natolik profitabilní, aby pokryla byť jen náklady na úroky z těchto dluhopisů plynoucí*" (bod 52 napadeného rozsudku). Jinými slovy, zapojení korunových dluhopisů do předmětné transakce se z pohledu stěžovatelky nemohlo jevit jako jednání sledující ekonomicky racionální účel; všechny učiněné kroky se naopak jeví jako součást samoúčelné restrukturalizace, která přinesla změny pouze formální, a z pohledu všech do ní zapojených subjektů nevedla ke generování skutečně nových zdanitelných příjmů. Vzhledem ke všemu výše uvedenému lze mít za prokázané, že daňová výhoda byla v tomto případě získána v rozporu se smyslem a účelem zákona.

[43] Dále je třeba zkoumat, zda převažujícím účelem transakce bylo získat neoprávněnou daňovou výhodu (subjektivní kritérium). Umělý řetězec transakcí se zapojením propojených osob v tomto případě spočívá v tom, že pan Kubec převedl Monettu CZ na společnost své bývalé zaměstnankyně – stěžovatelku, na jejíž chod si současně zachoval vliv, neboť z pozice jejího zaměstnance podle své výpovědi zpracovával rozpočty, specifikoval materiály a zpracovával nabídky; činil tak sice z pokynů paní Cikánkové, zároveň však připustil, že z důvodu jejího mladého věku od počátku počítal s tím, že jí s vedením stěžovatelky bude pomáhat. Bez ohledu na § 23 odst. 7 písm. b) bod 5 zákona o daních z příjmů tedy nelze mít pochyb o propojenosti stěžovatelky, paní

Cikánkové, pana Kubce a Monetty CZ. Stěžovatelčin argument, že v době emise a úpisu korunových dluhopisů byly stěžovatelka a Monetta CZ nezávislé, zcela přehlíží následný vývoj, jakož i to, že podle výpovědi pana Kubce byla fúze předem dohodnutá. Všechny zásadní úkony se navíc odehrály dne 28. 12. 2012, kdy byly emitovány korunové dluhopisy, paní Cikánková získala stěžovatelku a s panem Kubcem sjednala nákup Monetty CZ; jiný způsob využití korunových dluhopisů (než nákup Monetty CZ) zřejmě vůbec nebyl zvažován.

[44] Cíl pana Kubce předat své podnikání paní Cikánkové bylo možno splnit např. i odložením splatnosti kupní ceny. V obecné rovině sice lze souhlasit, že korunové dluhopisy panu Kubcovi poskytovaly větší flexibilitu a jistotu (a tato podnikatelská strategie není obecně zpochybňována); vedle cíle spočívajícího v zajištění nezdaněného příjmu pana Kubce ve formě dluhopisových úroků a snížení základu daně stěžovatelky se však tyto výhody vzhledem ke všemu uvedenému jeví jako podružné. I jím deklarovaný záměr hojit se z majetku stěžovatelky v případě jejího neúspěchu do jisté míry nasvědčuje úmyslu pana Kubce vyvádět finanční prostředky ze stěžovatelky skrze dluhopisové úroky tak dlouho, dokud by to ještě bylo únosné, načež by měl stále možnost uspokojit svou zbylou pohledávku v rámci její likvidace.

[45] Fúze byla rovněž součástí umělého sledu operací, neboť umožnila formálně (materiálně by se stále jednalo o zneužití práva) uplatňovat dluhopisové úroky jako daňově účinné i po uplynutí 12 měsíců od nákupu Monetty CZ. V opačném případě by byla stěžovatelka považována za její mateřskou společnost (§ 19 odst. 3 zákona o daních z příjmů) a *výdaje (náklady) mateřské společnosti související s držbou podílu v dceřiné společnosti* jako *výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze uznat* [§ 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů]. Přestože obecně není zpochybňován účel fúze spočívající v administrativním zjednodušení, vedle možnosti snižovat základ daně stěžovatelky i do budoucna se však rovněž jeví jako vedlejší. Vzhledem ke všemu výše uvedenému je prakticky nepředstavitelné, že by se popsaný řetězec transakcí uskutečnil mezi nepropojenými a ekonomicky racionálně uvažujícími subjekty. Lze proto mít za prokázané, že převažujícím účelem posuzované transakce se zapojením korunových dluhopisů bylo umělé vytváření podmínek pro získání neoprávněné daňové výhody.

[46] Lze tedy souhlasit se závěrem krajského soudu ve věcně správném a pečlivě odůvodněném napadeném rozsudku, že žalovaný unesl důkazní břemeno ohledně naplnění obou kritérií zneužití práva. Stěžovatelka od pana Kubce koupila Monettu CZ za kupní cenu několikanásobně převyšující její skutečnou hodnotu. Splácení dluhopisových úroků (a následně i jistiny) nebylo vzhledem k dosavadním hospodářským výsledkům Monetty CZ možné racionálně očekávat. Stěžovatelka fakticky pouze pokračovala v podnikání Monetty CZ, na jeho rozvoj žádné finanční prostředky z emise korunových dluhopisů nezbyly. Převažujícím účelem toho jednání bylo snížit základ daně stěžovatelky v rozporu se smyslem a účelem zákona o daních z příjmů (aniž je sporné formální naplnění jeho podmínek) a současně zajistit nezdaněný příjem pana Kubce. Tuto samoúčelnou restrukturalizaci umožnily právě propojenost a společné jednání do ní zapojených osob. Stěžovatelka chtěla získat neoprávněnou výhodu oproti ostatním subjektům, které jako daňově účinné po právu uplatňují pouze ty náklady související s dluhopisovým

financováním, jež skutečně přispěly k rozvoji jejich podnikání a dosahování nových zdanitelných příjmů.

IV. Závěr a náklady řízení

[47] Nedůvodnou kasační stížnost Nejvyšší správní soud zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[48] Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu